

[Finansministeren.]

Stillingen på statens kapitalbudget vil i det kommende år navnlig blive præget af en væsentlig formindskelse af kapitaludgifterne. Afdragene på den indenlandske statsgæld vil således gå ned med godt 100 mill. kr. Hvorvidt udbetalingerne af udlån vil falde yderligere, er måske tvivlsomt, og jeg tror i hvert fald ikke, man skal vente nogen betydelig nedgang, idet udbetalingerne af boligstøttelån efter alt at dømme nærmer sig det niveau, man må vente under den nye boligstøttelov.

Da kapitalindtægterne sandsynligvis bliver lidt større end i år, vil jeg anslå nettoudgiften på kapitalbudgettet til et sted mellem 850 og 900 mill. kr. mod ca. 1 milliard kr. i indeværende år.

Med et uændret overskud på drifts- og anlægsbudgettet skulle der herefter kunne forventes en formindskelse af statens finansieringsbehov på godt 100 mill. kr. — fra omkring 600 mill. kr. i år til ca. 500 mill. kr. i 1957-58.

Såfremt de forudsætninger, der ligger til grund for budgettet, ikke forrykkes, kan man karakterisere udsigterne for finansåret 1957-58 som nogenlunde tilfredsstillende ud fra et snævert statsfinansielt synspunkt, for så vidt som det næppe skulle vise sig nødvendigt at optage nye lån for et væsentlig større beløb end de samtidige afdrag på statsgælden. Der er med andre ord udsigt til nogenlunde balance på det samlede statsbudget.

Det mest nærliggende spørgsmål i denne sammenhæng er naturligvis, hvilke konsekvenser begivenhederne i de sidste måneder kan få for statens finanser. Det har, som enhver vil forstå, ikke været muligt at tage disse ekstraordinære forhold i betragtning ved udarbejdelsen af finanslovforslaget; og så uafklaret som den internationale situation er i øjeblikket, er en sådan bedømmelse overhovedet næppe mulig. Hvad resten af indeværende finansår angår, er jeg dog tilbøjelig til at mene, at en eventuel nedgang i statsindtægterne i forhold til det, vi har regnet med, vil blive af ret begrænset størrelse, bl. a. af den formelle grund, at benzinafgifterne for januar kvartal først bliver afregnet i det kommende finansår. Samtidig må påregnes visse ekstraordinære mer-

udgifter, som dog i øjeblikket synes at blive af begrænset størrelse.

For 1957-58 er provenuet af forbrugsbeskatningen som allerede omtalt budgetteret ret forsigtigt, og en kortvarig begrænsning af motorkørslen skulle derfor ikke afgørende forrykke forudsætningerne for budgettet.

Da motorbeskatningen og dollarpræmiebeløbene nu andrager 700-800 mill. kr. årlig, er det imidlertid klart, at indgribende og langvarige restriktioner kan få betydelige konsekvenser for den statsfinansielle stilling. Så længe denne usikkerhed vedrørende provenuet af motorbeskatningen ikke er fjernet, må der udvises største forsigtighed i de finansielle dispositioner. Hertil kommer så de mere vidtrækkende usikkerhedsmomenter, den internationale situation indebærer.

Selv bortset fra disse ekstraordinære forhold vil jeg imidlertid meget stærkt understrege, at det kun er ud fra et snævert statsfinansielt synspunkt, at stillingen er tilfredsstillende. Budgetpolitikken skal jo ikke vurderes isoleret, men må bedømmes i relation til den samlede økonomiske udvikling her i landet. Der er i denne forbindelse navnlig to forhold, jeg gerne vil fremhæve. For det første må det tages i betragtning, at det også for 1957-58 er forudsat, at statens civile anlægsudgifter er søgt holdt inden for meget snævre grænser. Man kan naturligvis altid i et kortere tidsrum holde igen på anlægsudgifterne ved en udsættelse af forskellige arbejder. Det må imidlertid stå klart, at det næppe i længden er muligt inden for et anlægsprogram af den nuværende størrelse at skaffe plads til de omfattende produktive investeringer, som det er nødvendigt at gennemføre i de kommende år. Jeg tænker her bl. a. på udbygningen af vore trafikkanlæg, atomenergi-programmet og byggearbejderne i forbindelse med en udvidelse af vor højere uddannelse og forskning. Det drejer sig her om investeringsopgaver, som er af den største betydning for den fortsatte økonomiske udvikling her i landet, og som der fra alle sider er enighed om at staten må løse.

For det andet må der lægges den største vægt på, at også de produktive investeringer i det private erhvervsliv får de bedst mu-